

Sprendimas dėl UAB „Lygumų vėjas“ planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėgainės) galimybių Pagirmuonio kaime

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 (Žin., 2011, Nr. 61-2923) Kauno visuomenės sveikatos centras išnagrinėjo ūkinės veiklos UAB „Lygumų vėjas“ vėjo jėgainės Pagirmuonio kaime, Prienų rajone poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitą ir priėmė sprendimą dėl veiklos galimybių.

Ūkinės veiklos organizatorius – UAB „Lygumų vėjas“, įm. k. 302837202, S.Nėries g. 89-70 Vilnius, LT- 06304 Vilnius, tel.: (8 685) 64042.

Ataskaitos rengėjas – UAB „Infraplanas“, įm. k. 160421745, K. Donelaičio g. 55-2, LT-44245 Kaunas, tel. (8-37) 407548.

Trumpas veiklos aprašymas - Žemės ūkio paskirties 11,4400 ha žemės sklype (kad. Nr. 6948/0001:125) planuojama statyti vėjo jėgainę. Tuo tikslu esamas sklypas skaidomas ir jėgainės statybai išskiriamas 0,3303 ha sklypas, kuriam keičiama paskirtis iš žemės ūkio į inžinerinės infrastruktūros. Planuojamos vėjo jėgainės parametrai: galingumas iki 1,5 MW, stovo aukštis - 98 m, sparnuotės diametras(rotorius) iki 80 m, sparnų skaičius 3 vnt. Gamybos procesas bus visiškai automatizuotas ir valdomas telekomunikacijomis iš bendro valdymo centro. Elektros energiją planuojama perduoti, prisijungus prie AB „LESTO“ skirstomųjų elektros tinklų. Pateikiama planuojama vėjo jėgainės naudojimo trukmė - 25 metai. Tačiau šis terminas nurodomas, kaip teorinis. Pagal Prienų r. bendrąjį planą planuojama jėgainė patenka į žemo rekreacinio potencialo arealą, kuriame rekreacinių objektų nėra. Į 1 km spinduliu nuo jėgainės esančią teritoriją patenka 9 sodybos, kuriose gyvena 39 žmonių. Artimiausia sodyba nuo planuojamos vėjo jėgainės yra nutolusi apie 656 m atstumu.

Svarbiausi vėjo jėgainės eksploatacijos veiksniai - fizinė aplinka (triukšmas, infragarsas, žemo dažnio garsas, šešėliavimas ir mirgėjimas, elektromagnetinė spinduliuotė, vibracija) ir psichologiniai (estetinis vaizdas, galimi konfliktai). Atsižvelgiant į tai, kad tame pačiame žemės ūkio paskirties sklype planuojama ir kitos vėjo jėgainės statyba (257 m atstumu), veiksnių vertinimas atliktas kompleksiskai. Pagrindinis veiklos sąlygojamas veiksnys - triukšmas. Atliktas triukšmo sklaidos skaičiavimas ir modeliavimas. Skaičiavimai atlikti CADNA A programa. Nuo vėjo jėgainių sklindantis triukšmas skaičiuotas naudojant ISO 9613-2 metodiką. Skaičiavimams naudotas potencialiai triukšmingiausias jėgainių veikimo režimas - 98 dBA. Nustatyta, kad triukšmas greta jėgainės bus 50 dBA, o už 75 m sumažės ir sieks 45 dBA. Į planuojamą jėgainių sukeliama viršnormio zoną (75 m) artimiausi gyvenamieji namai ir jų aplinka (~656 m) nepatenka ir numatomas triukšmo lygis bus < 35 dBA.

Atsižvelgiant į tai, kad infragarso ir žemų dažnių garso skidimui lauke ir patalpose vertinimo programų ir metodikų nėra, prognozuojamas numatomų statyti vėjo jėgainių infragarsas ir žemo dažnio garsas buvo vertinamas pagal jau pastatytų, analogiškų vėjo jėgainių atliktus laboratorinių tyrimų duomenis. Pateikti infragarso matavimai atlikti 2013 m. gegužės 2 d. (matavimo protokolas Nr. F-T-126) gyvenamajame name prie trijų (artimiausia jėgainė už 430 m) veikiančių 2,3 MW galios (modelis-ENERCON E82, bokšto aukštis 98 m, rotoriaus diametras-82 m) Naujosios Slabados k., Kaišiadorių r. sav. Pateiktame protokole infragarso normos nėra viršijamos.

Nei Lietuvos, nei Europos teisinėje bazėje šešėliavimas nereglamentuojamas. Šešėlių mirgėjimo skaičiavimai atlikti kompiuterine programa WindPRO 2.7 pagal blogiausią scenarijų. Iš skaičiavimų matyti, kad daugiausia šešėlių poveikį patirs du priėmėjai.

Atitinkamai jiems teks po 18:38 (abiejų jėgainių – 27:43) ir 7:44 (abiejų jėgainių – 21:43) valandas per metus, vidutiniškai po 31 (abiejų jėgainių-50) ir 22 (abiejų jėgainių-30) min. per dieną. Apsaugai nuo galimo šešėlių mirgėjimo poveikio numatomi želdynų įrengimai gyventojų sklypuose.

Vėjo jėgainių elektromagnetinės spinduliuotės šaltiniai yra generatoriai. Tai pramoninio dažnio 50Hz elektromagnetiniai įrenginiai, generuojantys žemos įtampos iki 1 MW galios elektros energiją. Vėjo jėgainių generatorių sukuriama elektrinio ir magnetinio laukų intensyvumas nesiekia didžiausių leistinų verčių. Vibracijos poveikis dėl vėjo jėgainių nenumatomas.

Sprendžiant estetinį vaizdą bus parinkta speciali dažų sudėtis, leidžianti išvengti konstrukcijų blizgėjimo ir atspindžių susidarymo. Numatomos šviesios, dangaus fonui artimos spalvos.

Pagal prognozuojamą fizikinės taršos sklaidą sanitarinę apsaugos zoną siūloma nustatyti 75 m spinduliu nuo planuojamo objekto - vėjo jėgainės.

Kauno visuomenės sveikatos centras pritarė veiklos galimybėms ir nusprendė, jog ūkinė veikla leistina pasirinktoje vietoje (2013-05-22 sprendimas Nr. 29-15(15)).

2015 m. gegužės 28 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimu panaikintas 2013 m. gegužės 22 d. Kauno visuomenės sveikatos centro sprendimas Nr. 29-14(15) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių“ ir 2013 m. gegužės 22 d. sprendimas Nr. 29-15(15) „Dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių“.